

Mottagare
Regionstyrelsen

Motion. Angående sjunkande barnafödande

Förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen avslås

Sammanfattning

Eva Gahnström (C) yrkar i en motion att:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden utreder kostnader och konsekvenser ur ett samhällsekonomiskt perspektiv angående att erbjuda två samhällsbetalda IVF-behandlingar, som leder till fullgångna graviditeter per familj.

Bakgrunden som beskrivs i motionen är ett minskat barnafödande på Gotland och att förstföderskorna blir allt äldre, vilket påverkar antalet barn per kvinna och behovet av IVF-behandling för att möjliggöra en graviditet. Motionären menar att det blir en klassfråga om par sedan vill få ett syskon, då detta måste bekostas av paret själva.

Region Gotland finansierar idag tre IVF-behandlingsomgångar för det första barnet. Hälso- och sjukvården på Gotland följer de av Sveriges kommuner och regioners (SKR) antagna rekommendationer som finns för IVF-behandlingar, där inkluderas inte så kallade syskonförsök. I regeringens vårandringsbudget 2026 har dock ett nytt statsbidrag om 327 miljoner kronor fördelats till regionerna för IVF-behandlingar för att möjliggöra ytterligare tre behandlingar för ett första barn, vilket kan komma att påverka dessa rekommendationer.

Ärendet har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden, vars beslut (2026-06-17, § 57) föreslår att regionfullmäktige avslår motionen.

Ärendebeskrivning

I hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande och beslut beskrivs hur Region Gotland finansierar tre IVF-behandlingar (in vitro-fertilisering) i samband med ett första barn, i enlighet med de av SKR antagna rekommendationer. Dessa behandlingar garanterar inte en fullgången graviditet. Landets regioner följer dessa nationella rekommendationer, det som dock kan skilja mellan regioner är regler kopplade till ålder vid behandling, BMI (body mass index), med mera.

Noterbart är att den lagstadgade rätten till assisterad befruktning (IVF-

behandling och insemination) sedan den 1 april 2016 (Riksdagsskrivelse 2015/16:124 med anledning av bet. 2015/16:SoU3) även inkluderar ensamstående kvinnor, inte enbart par som omnämns i motionen.

De kostnader som åläggs privatpersonen vid IVF-behandlingar som är offentligt finansierade utgörs av en patientavgift och omfattas av högkostnadsskyddet. Vid önskemål om ett syskon till det första barnet måste dessa behandlingar bekostas privat.

IVF-behandlingar genomförs inte på Gotland utan skickas via remiss till Karolinska universitetssjukhuset inom Region Stockholm. De fyra senaste åren har hälso- och sjukvården på Gotland skickat 176 remisser till Huddinge. Uppdelat per år ger det följande siffror 2022: 42, 2023: 35, 2024: 42 och 2025: 57.

I regeringens vårändringsbudget 2026 (ändringarna beslutade av riksdagen den 9 juni) har ett nytt statsbidrag om 327 miljoner kronor fördelats till regionerna för IVF-behandlingar för att möjliggöra ytterligare tre behandlingar för ett första barn, när det är medicinskt motiverat. Dock avses inte syskonförsök, utan endast en utökning från tre till sex IVF-behandlingsomgångar. Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att fördela bidraget. De av SKR antagna rekommendationerna har vid upprättandet av denna tjänsteskrivelse ej ännu förändrats efter att beslutet om statsbidraget fattats.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen delar hälso- och sjukvårdsnämndens bedömning att avsteg ej ska göras från de av SKR antagna rekommendationer gällande IVF-behandlingar, då detta kan leda till en förskjutning gällande förutsättningar för jämlik och likvärdig hälso- och sjukvård nationellt. Därtill skulle ett avsteg från dessa rekommendationer inte bara påverka Region Gotland, utan även Region Stockholm dit ärenden gällande IVF-behandlingar från Gotland remitteras. Mot bakgrund av detta föreslår regionstyrelseförvaltningen att motionen avslås.

Beslutsunderlag

Motion. Angående sjunkande barnafödande 2026-03-23

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2026-06-17, § 57

HSN Yttrande. Motion. Ang. sjunkande barnafödande, 2026-06-17 (HSN 2026/330)

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-01

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till
Förslagsställaren